

Keski-Suomen Aikajana III/2022

Katsaus Keski-Suomen elinkeinoelämän kehitykseen

Yhteenveto kesäkuun 2022 loppuun ulottuvista tiedoista

- Koronapandemiasta elpyminen jatkui ja Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto jatkoi vahvassa kasvussa vuoden 2022 alkupuoliskolla. Kasvua kertyi 10,5 % vuoden takaisesta. Kasvu kattoi kaikki päätoimialat. Erityisen vahvasti kasvoi rakentamisen alan yritysten liikevaihto, 15,4 % edellisvuodesta.
- Yksityisten palvelualojen liikevaihto oli Keski-Suomessa 10,4 %:n kasvussa (koko maassa 17,4 %). Alkuvuonna 2022 erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminta kasvoi koronarajoitusten hellittäessä ja kysynnän purkautuessa. Keski-Suomen hyvän voinnin klusteri sisältää majoituspalvelut, kulttuuri- ja viihdetoiminnan, urheilutoiminnan sekä huvi- ja virkistyspalvelut. Tammi-kesäkuun 2022 kasvu heikosta edellisvuoden tilanteesta on huima: liikevaihto kasvoi 28,8 % ja henkilöstömäärä 14,8 %.
- Teollisuusyritysten liikevaihto ylsi Keski-Suomessa alkuvuonna 9,3 %:n kasvuun, joka jäi kuitenkin selvästi jälkeen koko maan ripeästä 25,2 %:n kasvusta. Kaupan ala kasvoi korona-aikana vauhdikkaasti Keski-Suomessa. Pandemian vaikutukset kauppaan ovat vähentyneet, mutta kasvu jatkui edelleen vuoden 2022 alkupuoliskolla 4,9 %:n vauhtia. Liikevaihtoa nostaa myös kohonnut hintataso.
- Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu vientiliikevaihto on kehittynyt nousujohteisesti, mutta kasvu on hidasta koko maahan verrattuna. Tammi-kesäkuussa 2022 vientiliikevaihto kasvoi Keski-Suomessa 5,1 % ja koko maassa 29,1 % edellisvuodesta. Teknologiateollisuuden pitkään vahvana jatkunut kasvu on maltillistunut. Lisäksi paperiliiton lakko UPM:n tehtailla kesti lähes neljä kuukautta alkuvuonna 2022.
- Hyvän työllisyystilanteen jatkumisesta kertoo yritysten henkilöstömäärän kasvu. Henkilöstömäärän vuosimuutos Keski-Suomessa (4,7 %) ylitti alkuvuonna hienokseltaan jopa koko maan kasvun (4,4 %). Teollisuutta lukuun ottamatta henkilöstömäärän kasvu Keski-Suomessa ylsi kaikille päätoimialoille. Suurinta kasvu oli yksityisissä palveluissa. Ammattityövoiman puute tunnistetaan merkittäväksi kasvun esteeksi useissa yrityksissä.
- Äänekosken seudulla yritysten yhteenlasketun liikevaihdon kasvu on ollut selvästi koko maata ripeämpää vuoden 2020 jälkipuoliskolta lähtien. Tammi-kesäkuussa 2022 Äänekosken seudun yritysten liikevaihto kasvoi 20,8 % edellisvuodesta ja Saarijärvi-Viitasaaren seudulla yllettiin 18,3 %:n kasvuun. Hieman koko maan kasvusta (17,3 %) jäivät Keuruun 14,3 % ja Jyväskylän seudut 9,6 %.
- Yritysten liikevaihdon kehitys oli vahvaa vielä kuluvan vuoden alkupuolella, mutta loppuvuodelle odotukset ovat vaisummat. Ukrainan sodan vaikutukset näkyvät yrityksissä mm. materiaali- ja energiapulan kärjistyksenä ja kohoavina kustannuksina.

KESKI-SUOMEN LIITTO

KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI

JYVÄSKYLÄ

ÄÄNEKOSKI

 KEULINK

 Saarijärvi

 Witas Oy

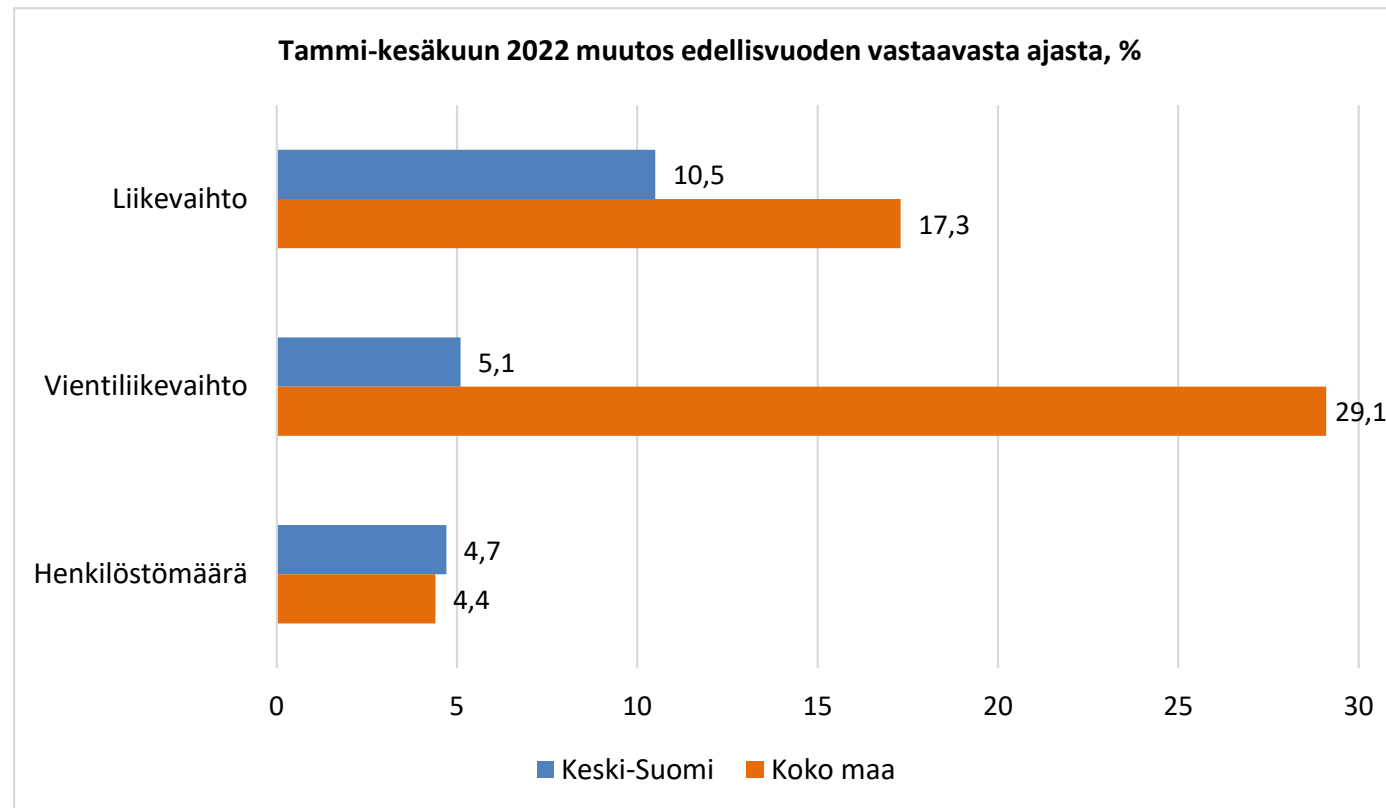
Karstulanseutu.
Kehittämisyritys

JÄMSÄ

Yritysten liikevaihdon, viennin ja henkilöstömäärän kehitys 2015-2022/Q2

Kuvioissa esiintyvä trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendisarja on puhdistettu kausivaihtelusta ja satunnaisesta vaihtelusta. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä esim. äkillisten suhdannekäänteiden aiheuttamien muutosten tulkinta voi muuttua kuukausien kuluessa.

Liikevaihdon, viennin ja henkilöstömäärän vuosimuutos, %

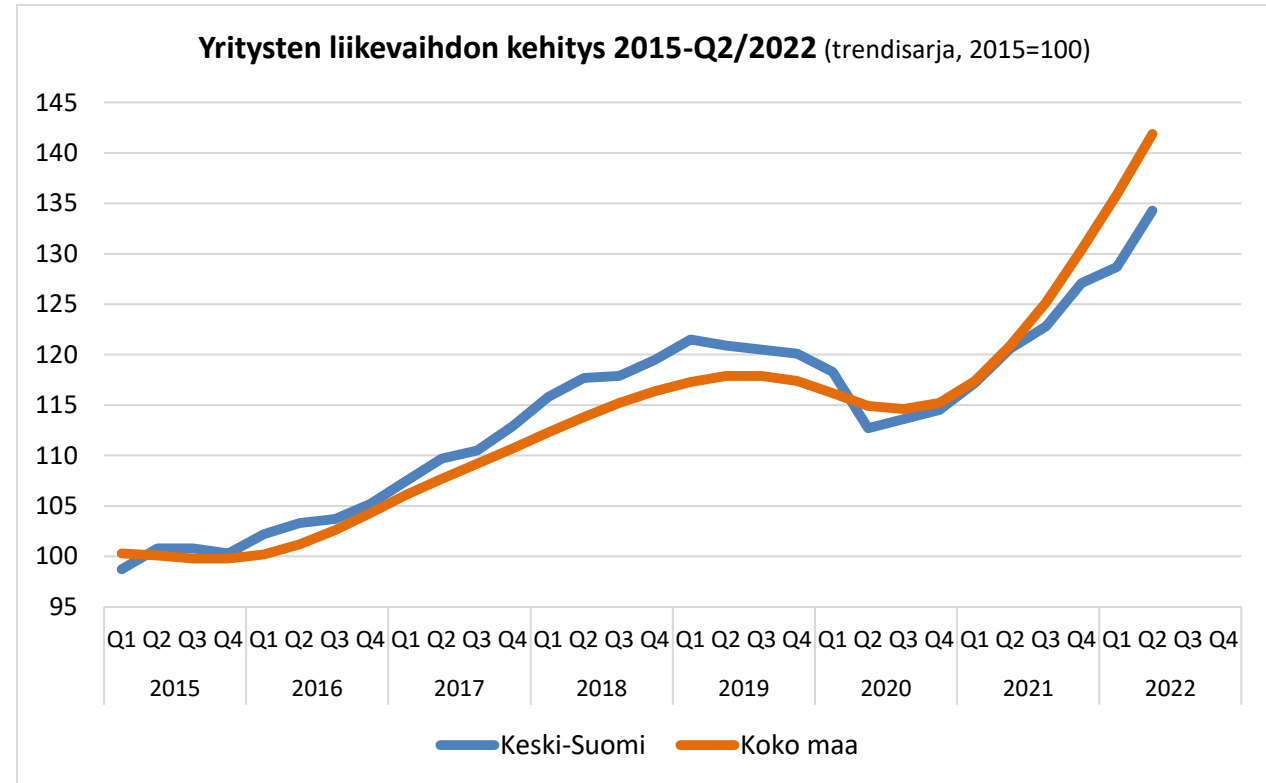
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yritysten liikevaihto

Koronakriisistä elpyminen jatkui ja Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto jatkoi vahvassa kasvussa vuoden 2022 alkupuoliskolla. Kasvua kertyi 10,5 % vuoden takaisesta. Kasvun taustalla oli mm. tuotantoketjujen häiriöiden helpottaminen ja palvelukysynnän toipuminen pandemiasta.

Keski-Suomessa liikevaihdon kasvu on jäänyt kuitenkin koko maan vauhdista. Koko maassa yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi alkuvuonna 17,3 % edellisvuodesta.

Talouden yleiset kasvunäkymät ovat heikentyneet. Vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla kasvun ennakoitaan hiipuvan. Energiakriisin aiheuttama negatiivinen vaikutus alkaa hidastaa kasvua yhä enemmän.

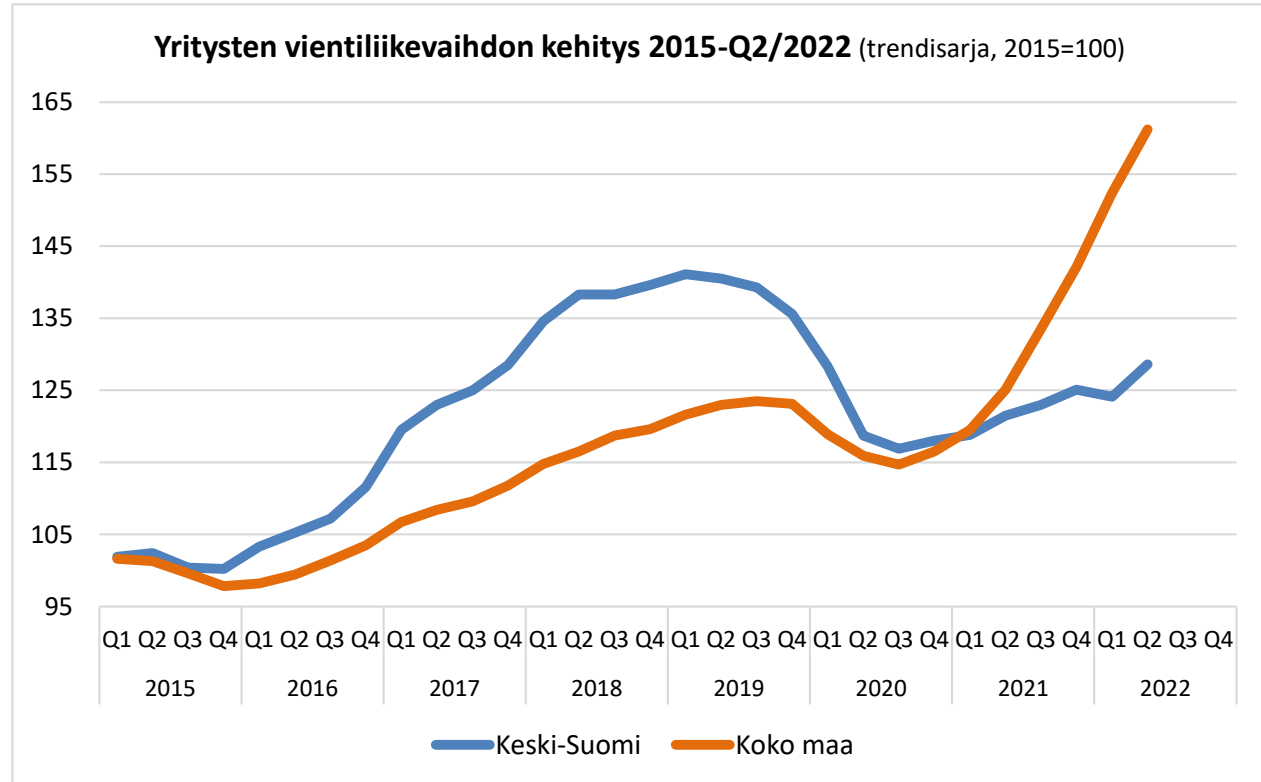
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yritysten vienti

Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu vientiliikevaihto on kehittynyt nousujohteisesti, mutta kasvu on hidasta koko maahan verrattuna. Tammi-kesäkuussa 2022 vientiliikevaihto kasvoi Keski-Suomessa 5,1 % ja koko maassa 29,1 % edellisvuodesta.

Tuotannon päättyminen UPM:n Jämsän Kaipolan paperitehtaalla vuonna 2020 leikkasi merkittävästi maakunnan vientiä ja viennin taso on jäänyt alhaisemmaksi.

Epävarma maailmantilanne ja talouksien kasvun hidastuminen voi johtaa vientikysynnän supistumiseen.

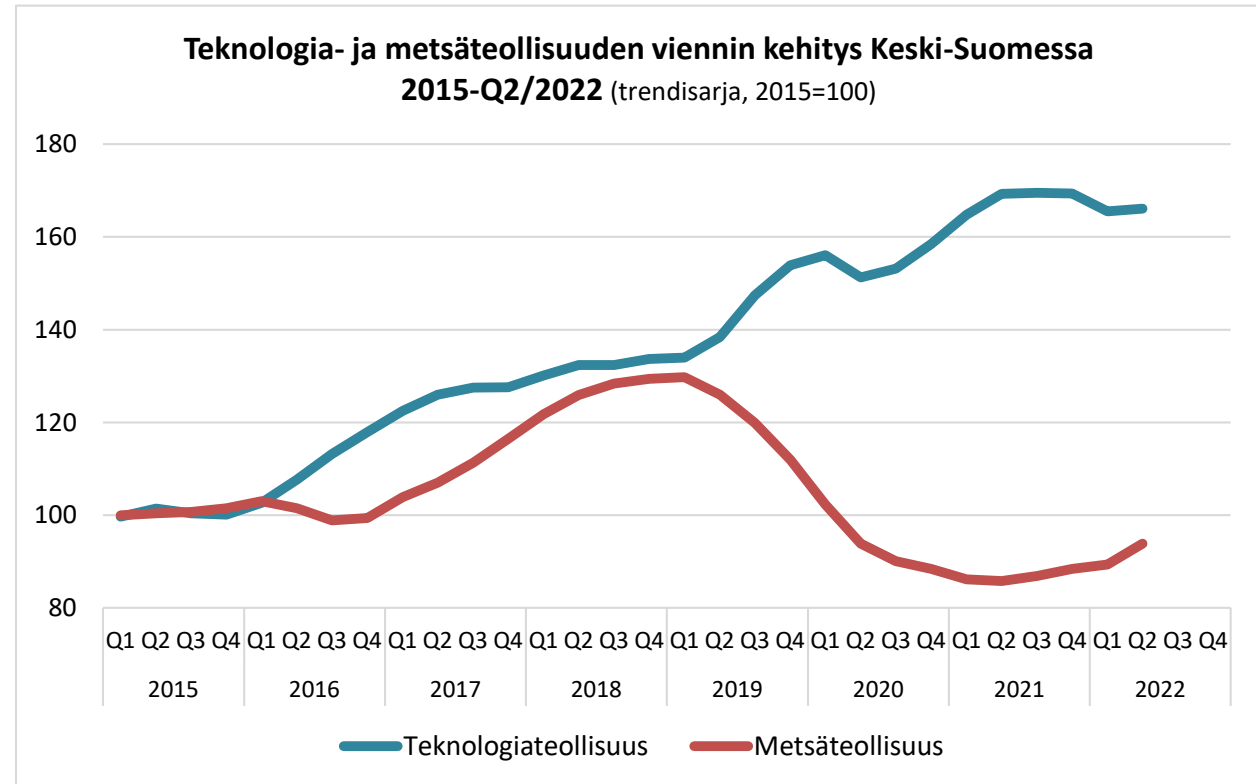

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Teknologia- ja metsäteollisuuden vienti

Keski-Suomen viennin kasvun vahvana veturina on ollut maakunnan suurin vientisektori, teknologiateollisuus. Viimeisimmät tiedot kertovat teknologiateollisuuden viennin kasvun tasaantumisesta.

Metsäteollisuuden vaikeudet alkoivat vuonna 2019 ja Keski-Suomen tilannetta kärjisti Kaipolan tehtaan lakkautus vuoden 2020 lopussa. Näyttäisi kuitenkin siltä, että pohjalukemista on lähdetty verkkaiseen nousuun. Siitäkin huolimatta, että Paperiliiton lakko UPM:n tehtailla kesti lähes neljä kuukautta alkuvuonna 2022.

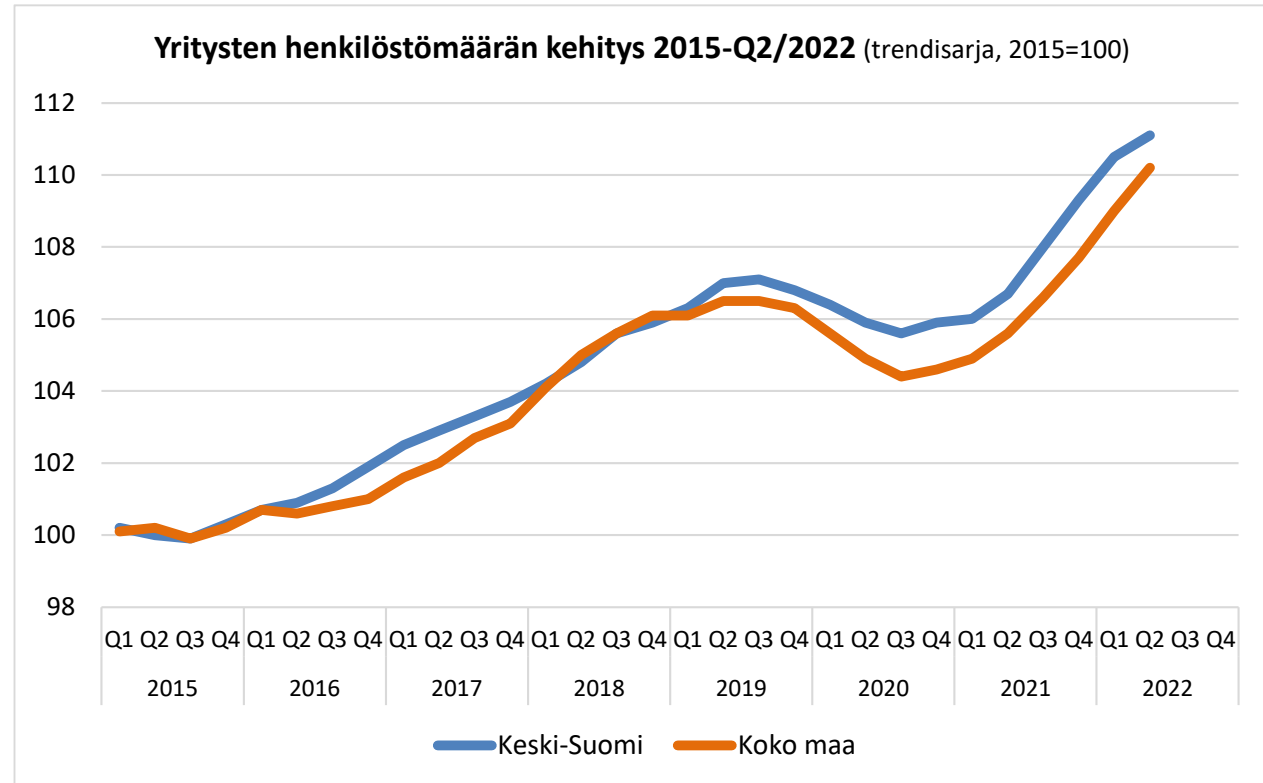
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yritysten henkilöstömäärä

Hyvän työllisyystilanteen jatkumisesta kertoo yritysten henkilöstömäärän kasvu. Henkilöstömäärän vuosimuutos Keski-Suomessa (4,7 %) ylitti alkuvuonna hienokseltaan jopa koko maan kasvun (4,4 %). Teollisuutta lukuun ottamatta henkilöstömäärän kasvu Keski-Suomessa ylsi samaan tai ylitti koko maan kasvun päätoimialoilla (rakentaminen, kauppa, palvelut). Eniten henkilöstömääräänsä kasvatti yksityinen palvelusektori.

Ammattityövoiman puute tunnistetaan edelleen merkittäväksi kasvun esteeksi useissa yrityksissä.

Koko maan tasolla henkilöstömäärän kasvun ennakoidaan pysähtyvän syksyn tai viimeistään tulevan talven aikana. Työmarkkinat reagoivat tyyppillisesti viiveellä talouden suhdannekäänteisiin.

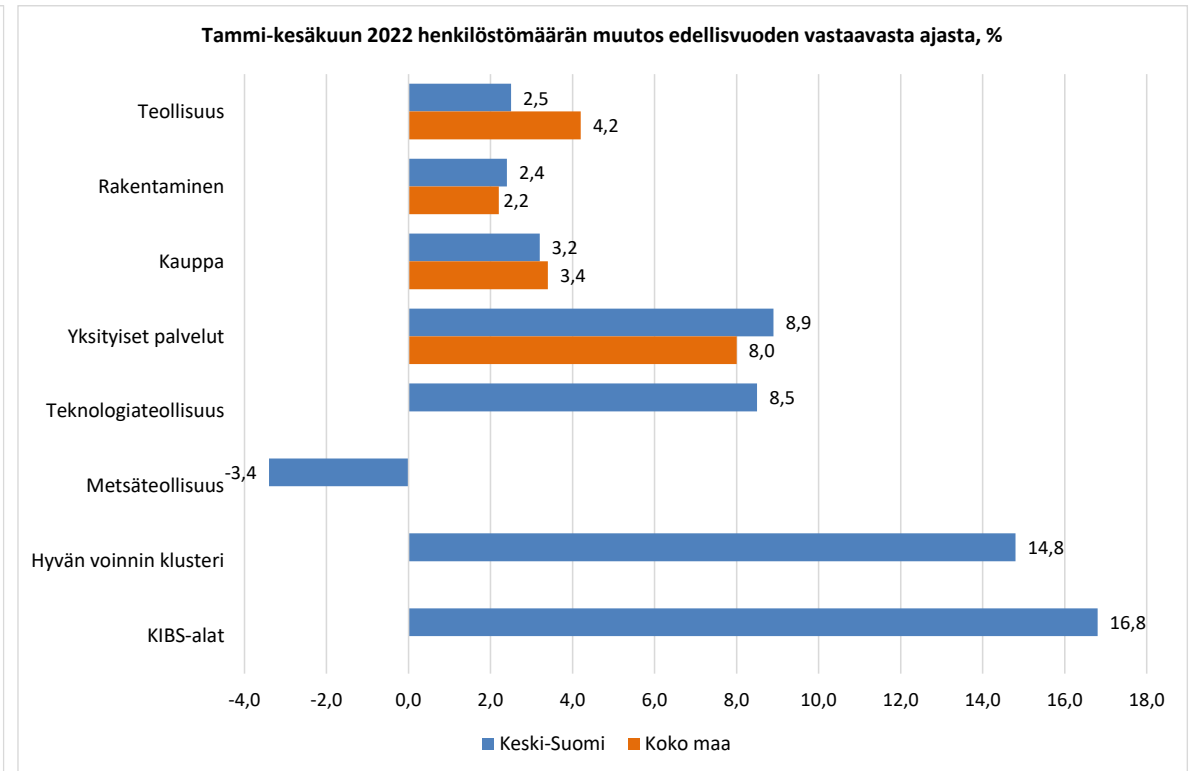
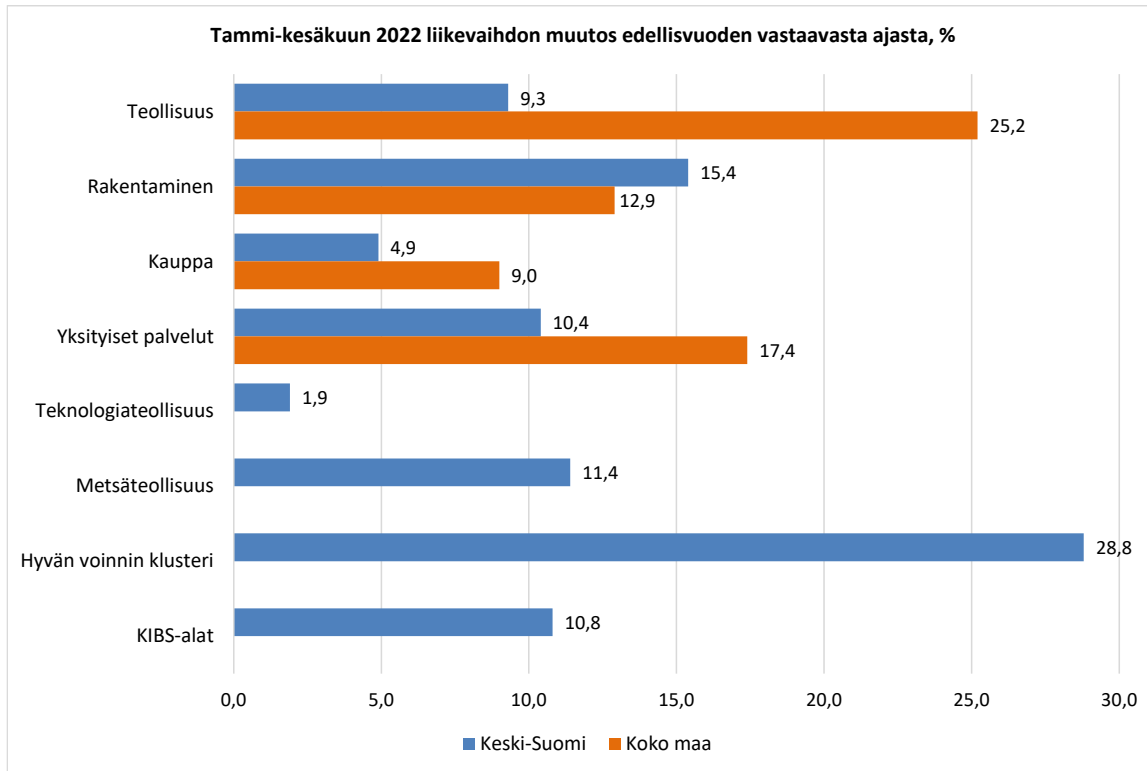
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömäärä tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Päätoimialojen liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys 2015-2022/Q2

Kuvioissa esiintyvä trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendisarja on puhdistettu kausivaihtelusta ja satunnaisesta vaihtelusta. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä esim. äkillisten suhdannekäänteiden aiheuttamien muutosten tulkinta voi muuttua kuukausien kuluessa.

Toimialojen vuosimuutokset, %

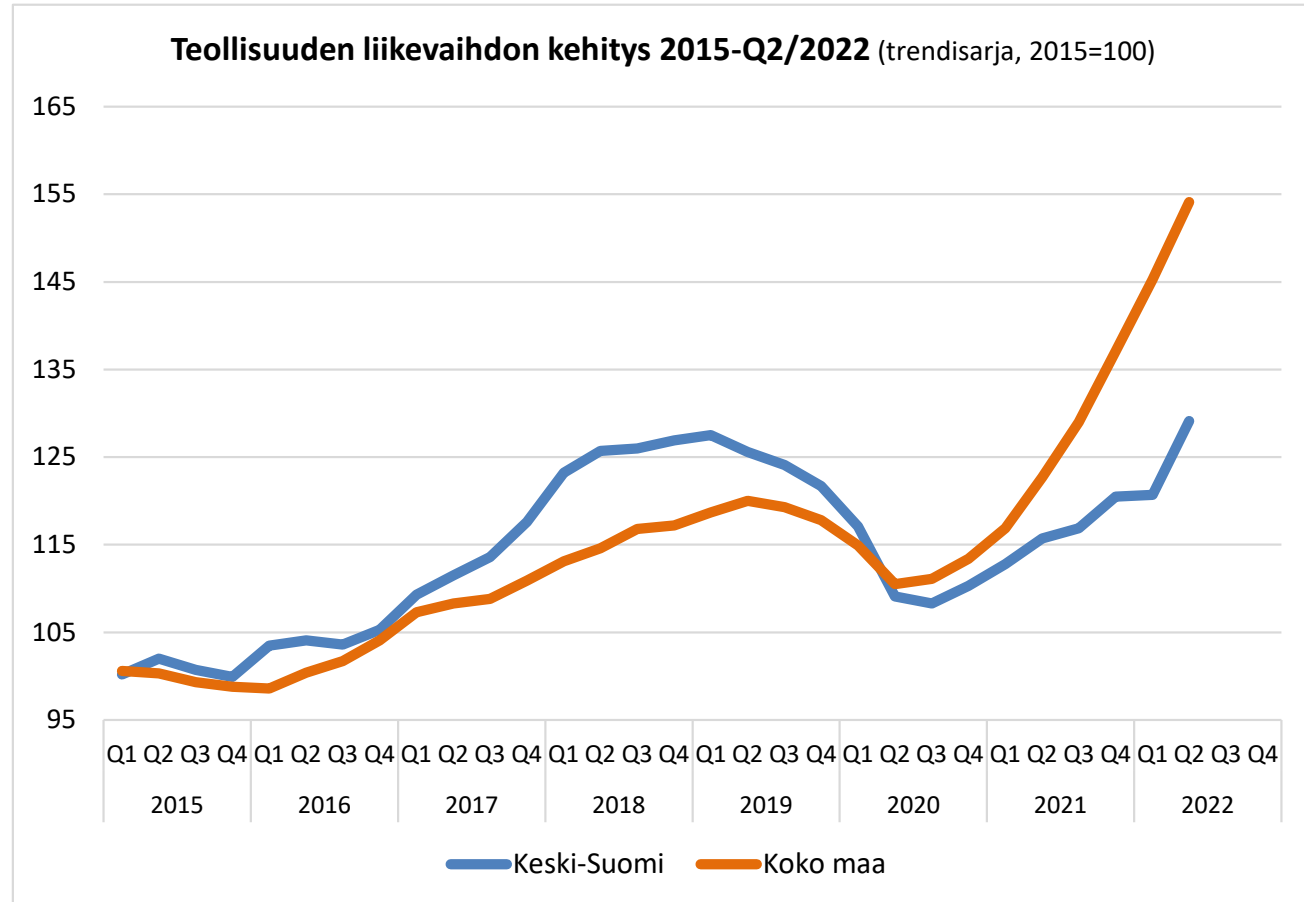

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Teollisuuden liikevaihto

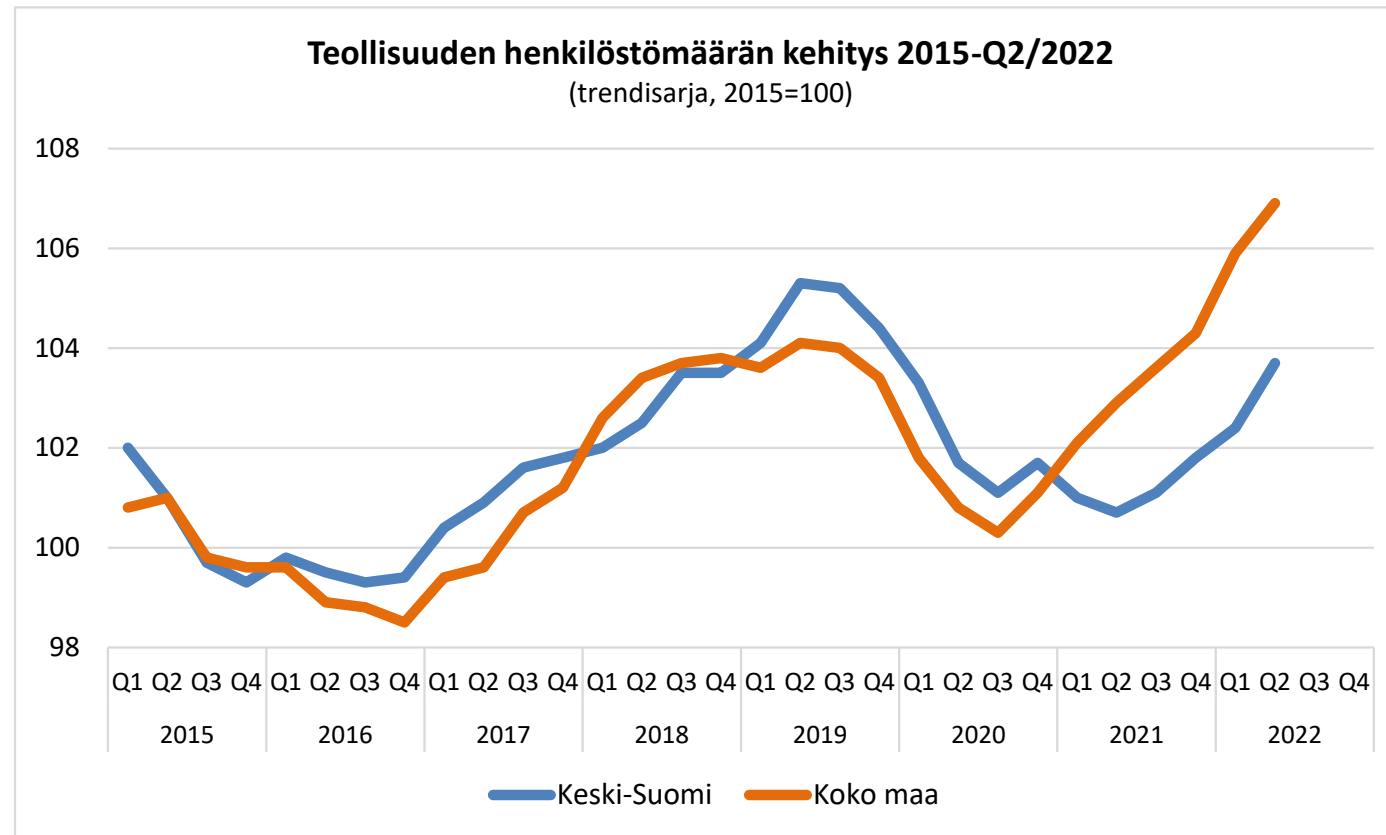
Keski-Suomen teollisuusyritysten liikevaihto kasvoi jyrkästi tammi-kesäkuussa 2022. Tästäkin huolimatta koko maan 25,2 %:n vuosikasvusta jäätiin Keski-Suomessa (9,3 %) selvästi.

Yritysten tilanteet vaihtelevat ja tulevassa kehityksessä on paljon epävarmuutta. Vahvat tilauskannat kantavat osaa maakunnan teollisuusyrityksistä pitkälle tulevaan.

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Teollisuuden henkilöstömäärä

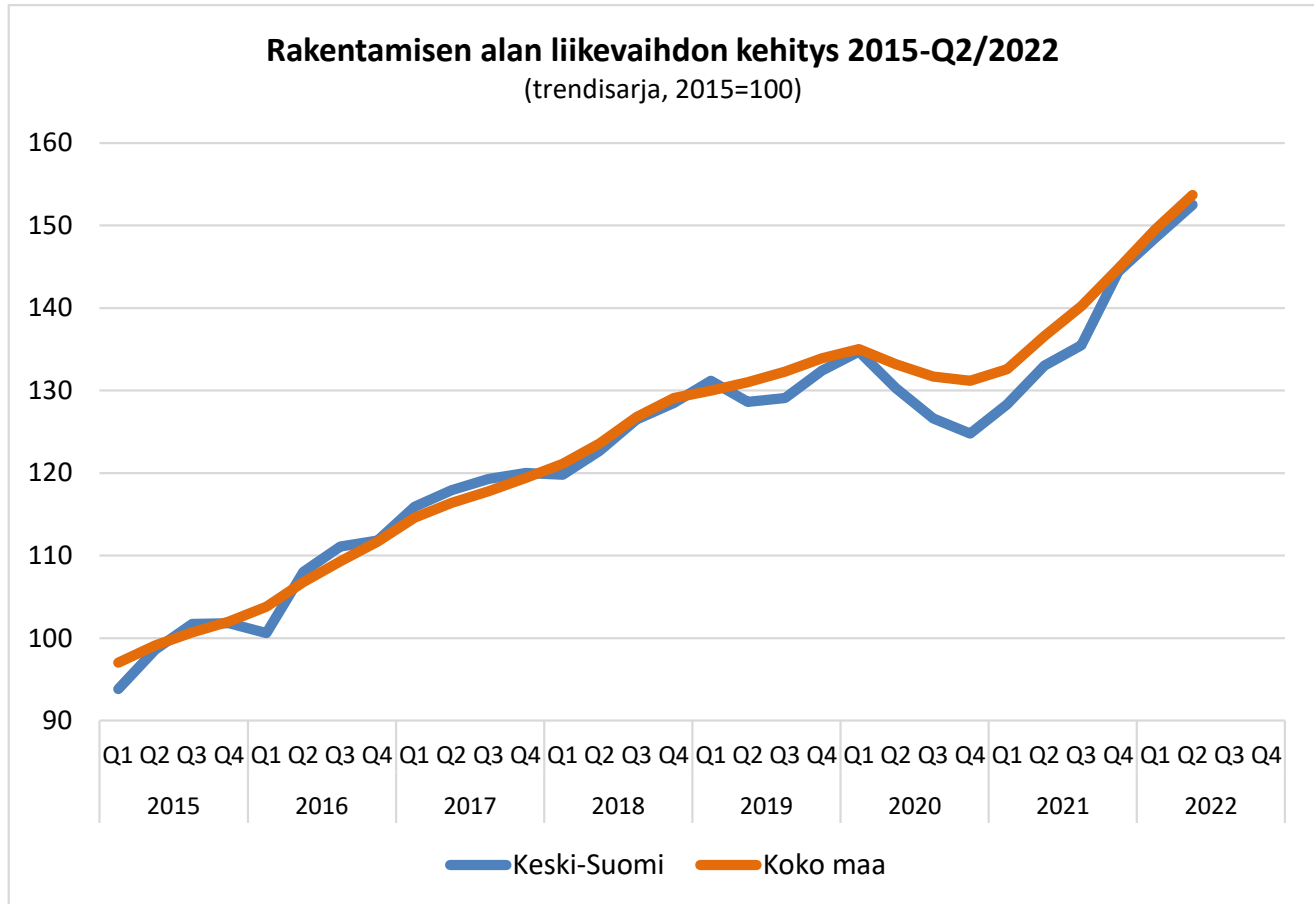

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Rakentamisan alan liikevaihto

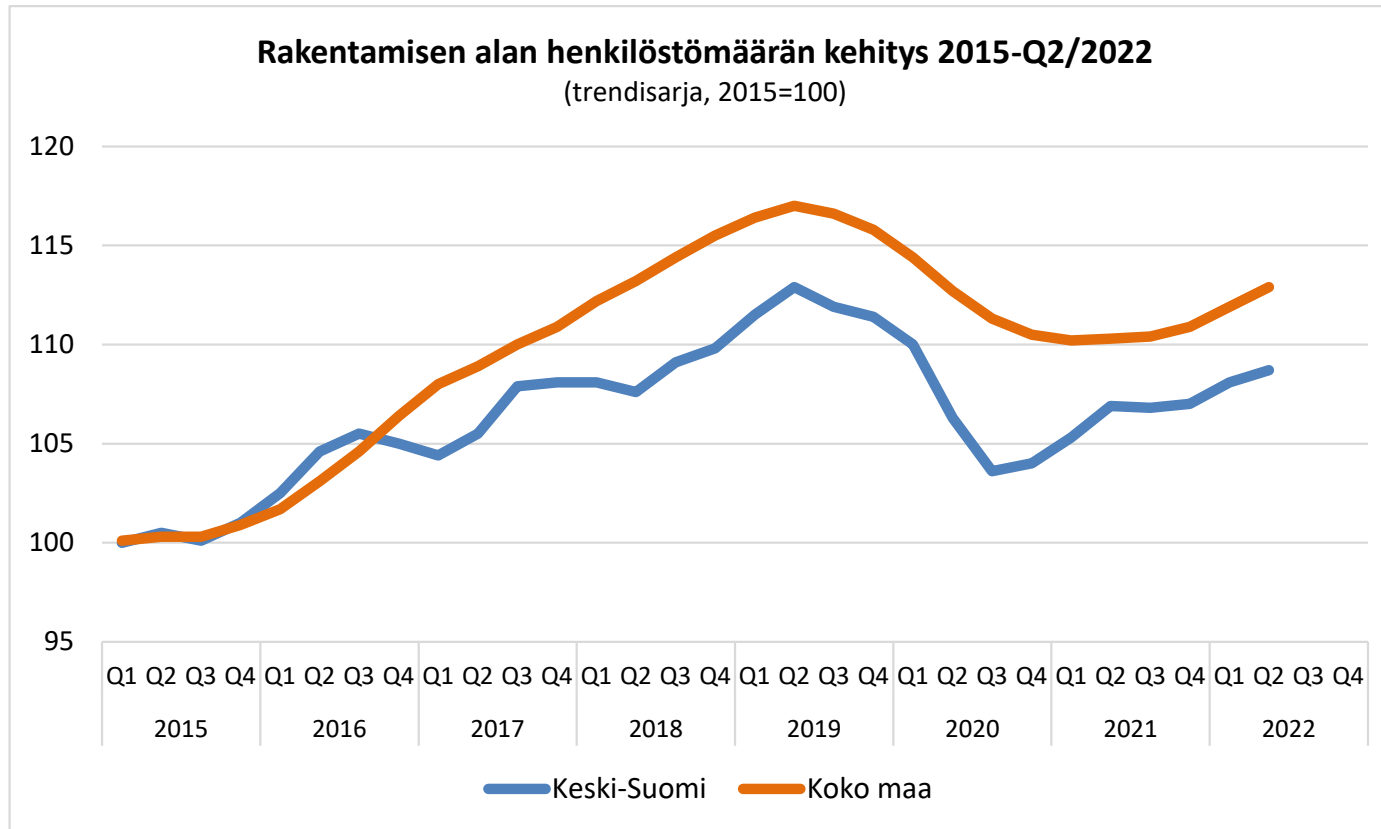
Rakentamisen alan liikevaihto on ollut reippaassa kasvussa vuoden 2020 lopulta lähtien. Keski-Suomessa tammi-kesäkuun 2022 vuosikasvu (15,4 %) ylitti koko maan kasvun (12,9 %).

Kysyntään ja nopeaan kustannusten nousuun liittyvä epävarmuus heijastuu kuitenkin tuleviin rakennushankkeisiin. Myös rakennuslupien määrän vähentyminen viittaa markkinan hiljentymiseen.

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Rakentamisen alan henkilöstömäärä

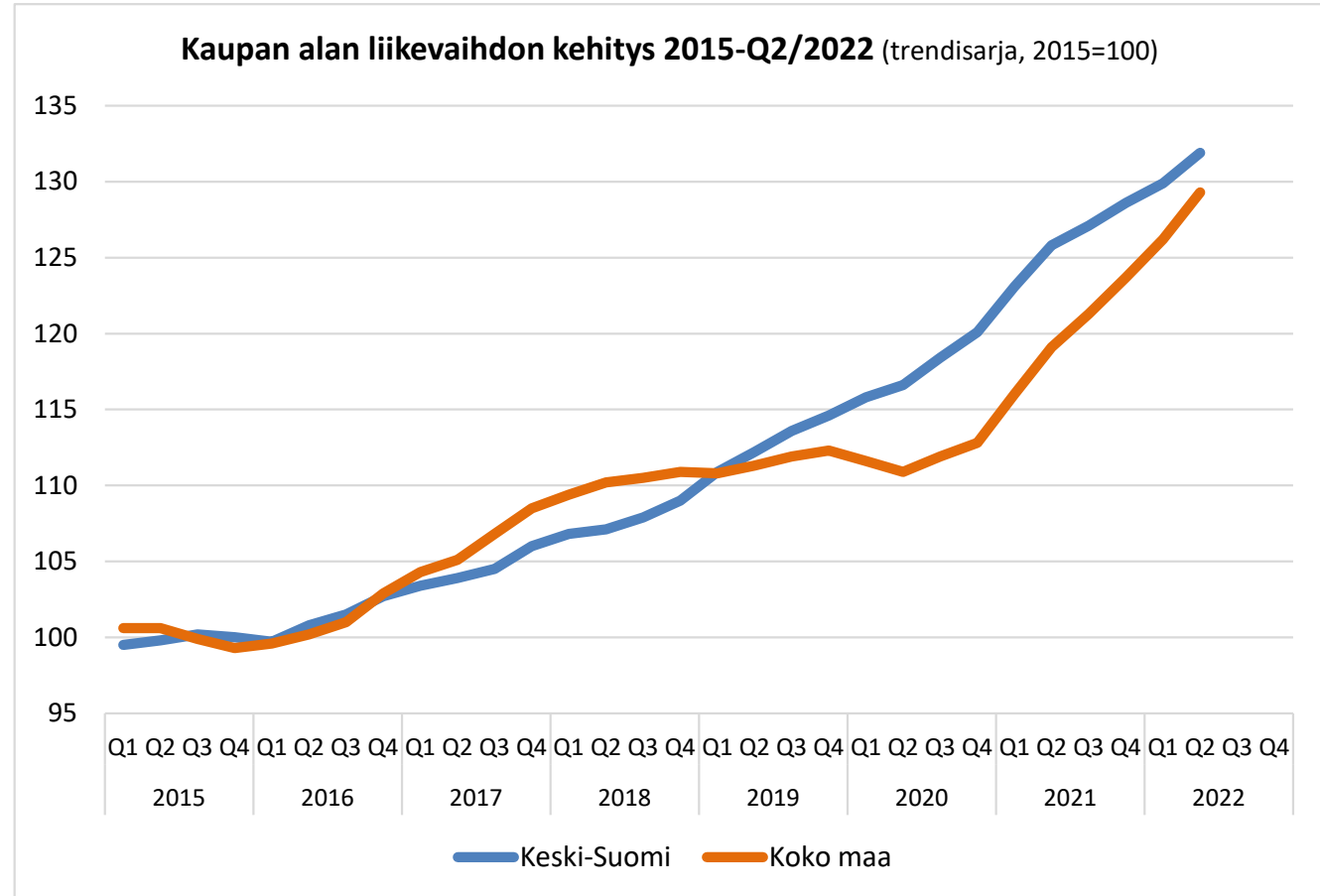

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Tukku- ja vähittäiskaupan liikevaihto

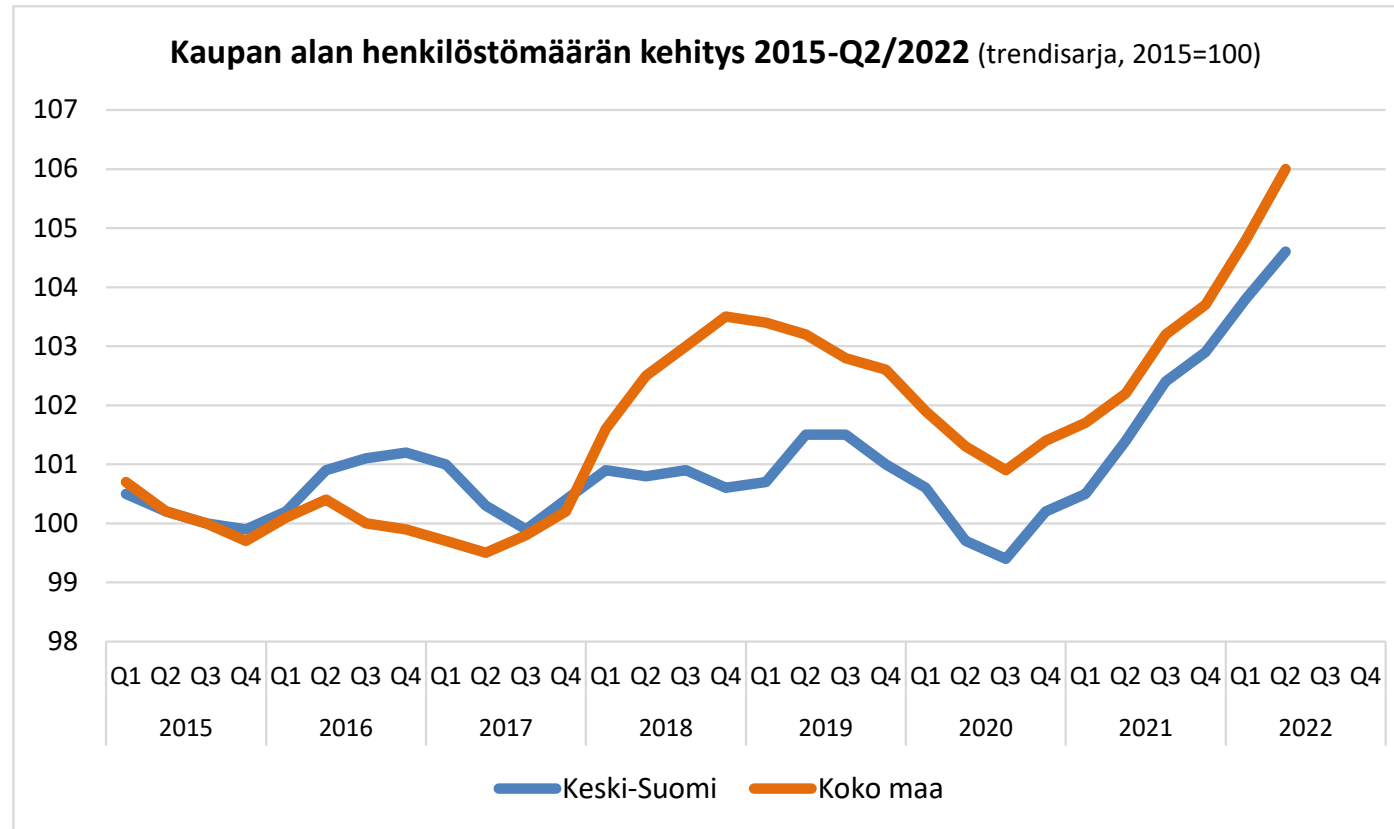
Tukku- ja vähittäiskaupan kokonaisliikevaihtoa korona ei Keski-Suomessa notkauttanut, vaan jopa vahvisti. Pandemian vaikutukset kauppaan ovat vähentyneet, mutta kasvu jatkui edelleen vuoden 2022 alkupuoliskolla. Liikevaihtoa nostaa myös kohonnut hintataso.

Kuluttajien vaisut näkymät ja ostovoiman heikentyminen voivat hillitä jatkossa kaupan alan kasvua.

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Kaupan alan henkilöstömäärä

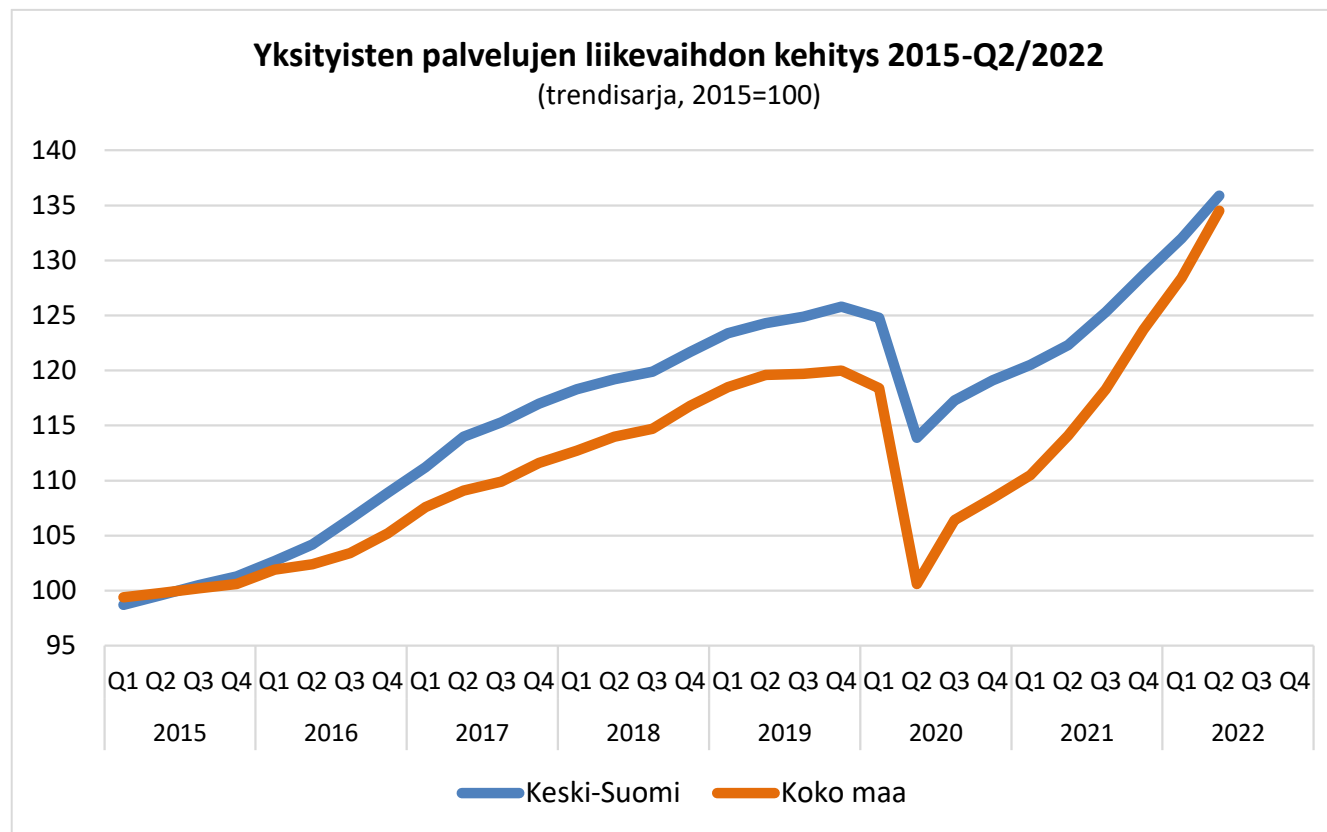
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yksityisten palvelualojen liikevaihto

Korona iski erityisen voimakkaasti palvelualoille, jonka liikevaihto romahti huhtikuussa 2020. Tämän jälkeen kehitys on ollut vahvasti nousujohteista. Koko maassa palvelualojen liikevaihdon koronasukellus oli syvempi kuin Keski-Suomessa, mutta toipuminen on ollut nopeaa. Tammi-kesäkuun 2022 kasvu verrattuna edellisvuoteen oli Keski-Suomessa 10,4 % ja koko maassa 17,4 %.

Alkuvuonna 2022 erityisesti majoitus- ja ravitsemistoiminta kasvoi koronarajoitusten hellittäessä ja kysynnän purkautuessa. Matkailu Keski-Suomessa on määrällisesti jo palautunut koronaa edeltäneeseen aikaan. Kotimaan matkailu painottuu keskimääräistä vilkkaampana.

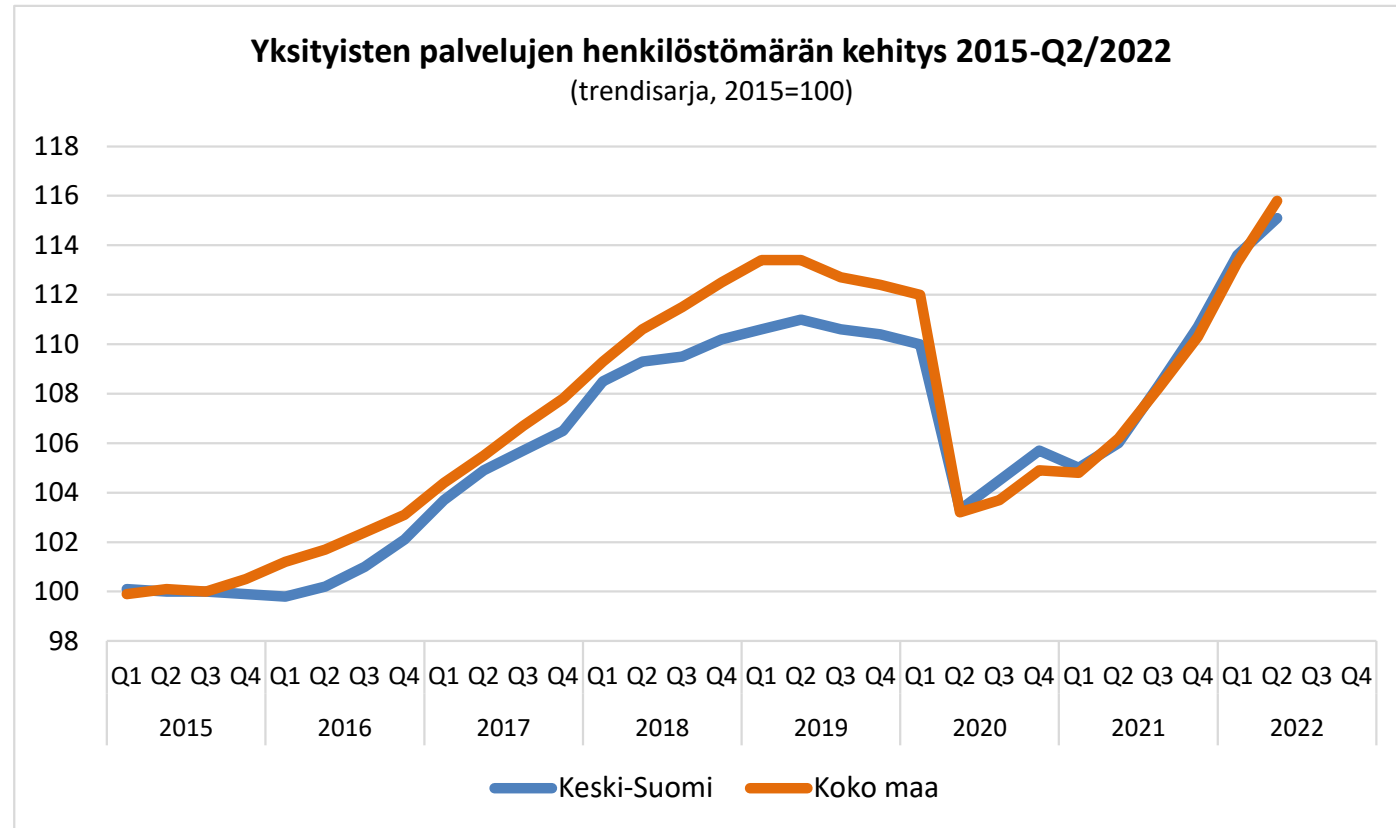
Yksityisen kulutuksen kasvua varjostaa kuluttajien käytettävissä olevien reaalityulojen väheneminen. Kuluttajien luottamus sekä omaan että Suomen talouteen on heikkoa.

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Yksityisiin palveluihin sisältyy Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta; Informaatio ja viestintä; Kiinteistöala; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta; Taiteet, viihde ja virkistys; sekä Muu palvelutoiminta.

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yksityisten palvelualojen henkilöstömäärä

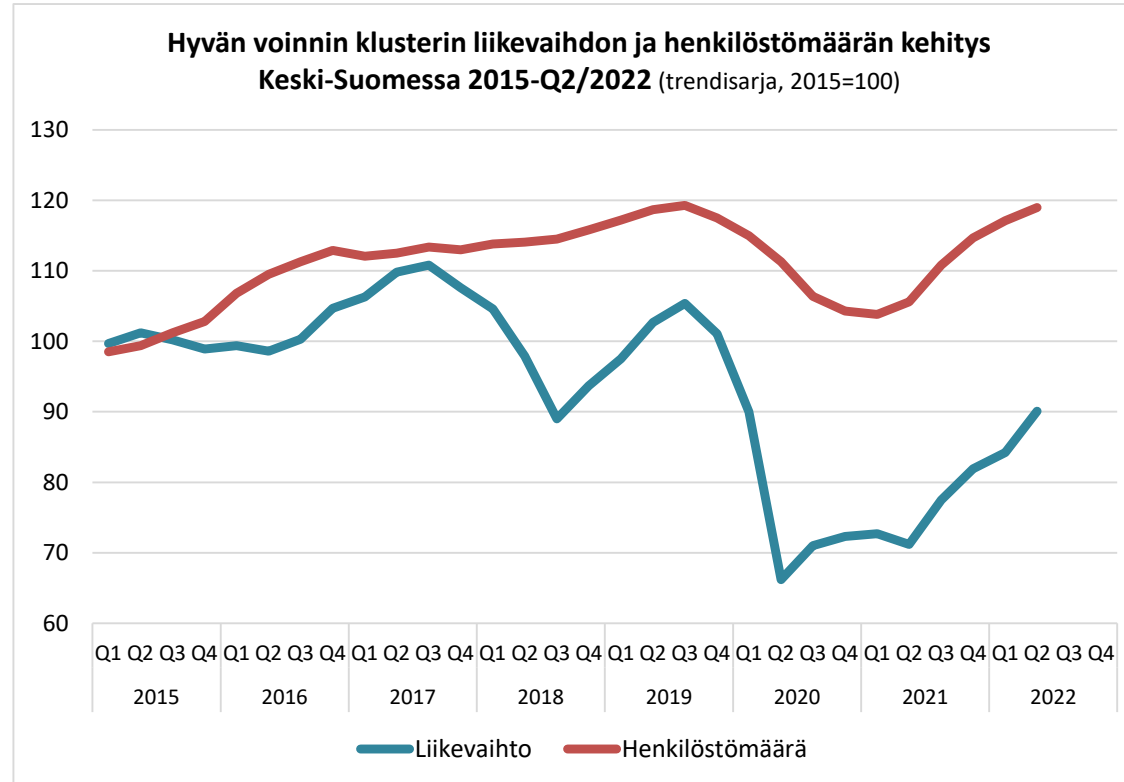
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Yksityisiin palveluihin sisältyy Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta; Informaatio ja viestintä; Kiinteistöala; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta; Taiteet, viihde ja virkistys; sekä Muu palvelutoiminta.

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Hyvän voinnin klusteri

Hyvän voinnin klusteri sisältyy yksityisiin palveluihin. Klusterissa korostuvat alat, jotka kokivat koronan iskun kaikista voimallisimmin. Liikevaihto ja henkilöstömäärä kääntyivät kuitenkin reippaaseen kasvuun vuoden 2021 jälkipuoliskolla.

Tammi-kesäkuun 2022 kasvu heikosta edellisvuoden tilanteesta on huima: liikevaihto kasvoi 28,8 % ja henkilöstömäärä 14,8 %.

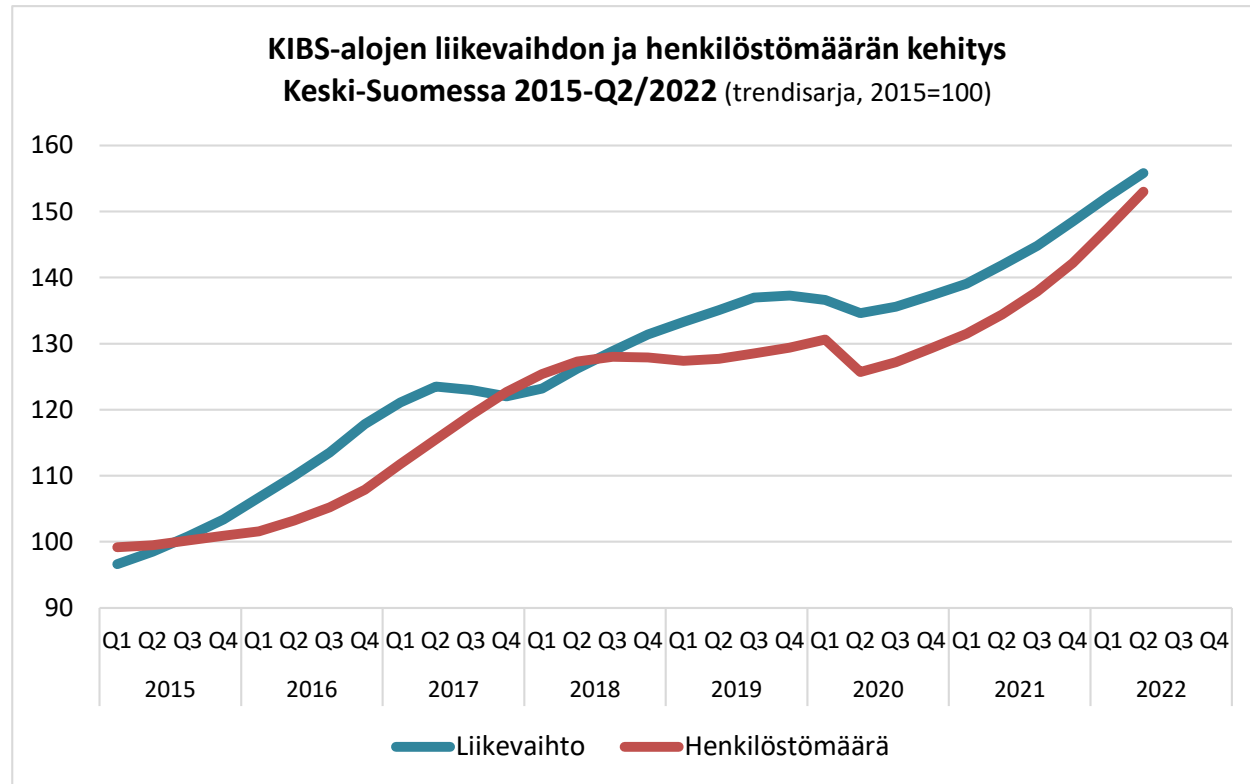
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Hyvän voinnin klusteri sisältää majoituspalvelut, kulttuuri- ja viihdetoiminnan, urheilutoiminnan sekä hui- ja virkistyspalvelut.

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut (KIBS)

Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut ovat olleet vahvan kasvun ala jo pitkään. Pienen koronanotkahduksen jälkeen alan liikevaihto kasvaa jälleen vahvasti. Henkilöstömäärä kasvoi tammi-kesäkuussa 2022 16,8 % edellisvuodesta, ja mm. ohjelmisto-osaajille on jatkuvaa kysyntää.

Kyberturvallisuuden korostuminen heijastuu Keski-Suomen KIBS-aloille niitä entisestään vahvistaen.

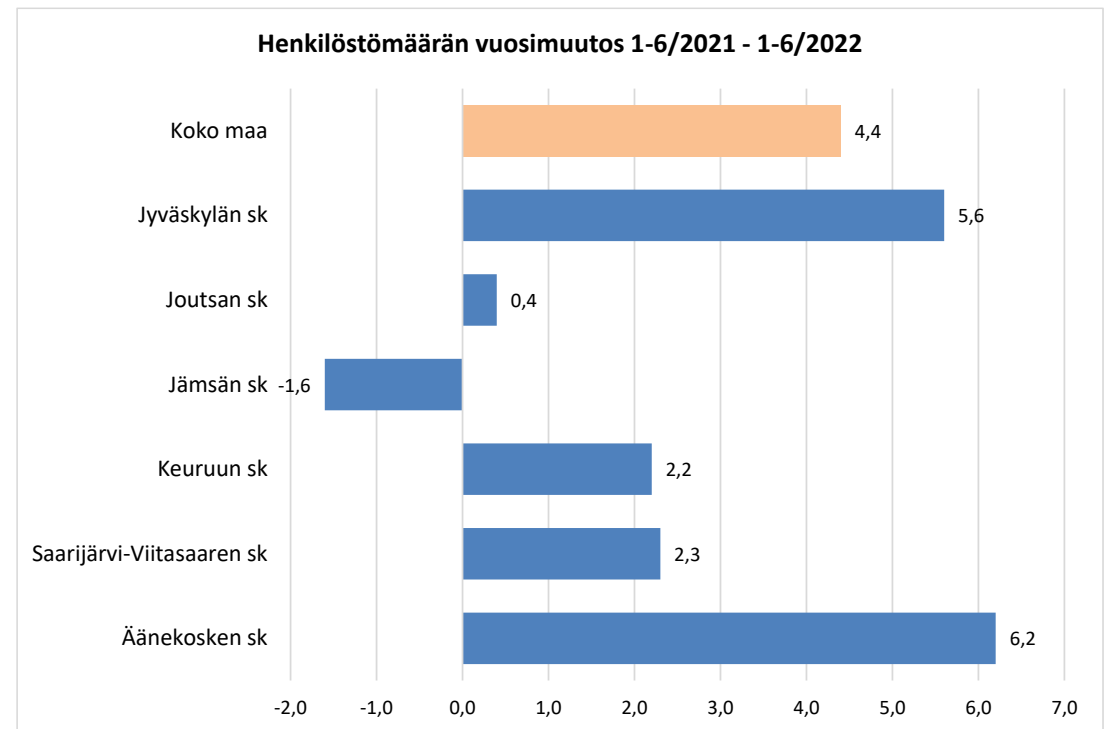
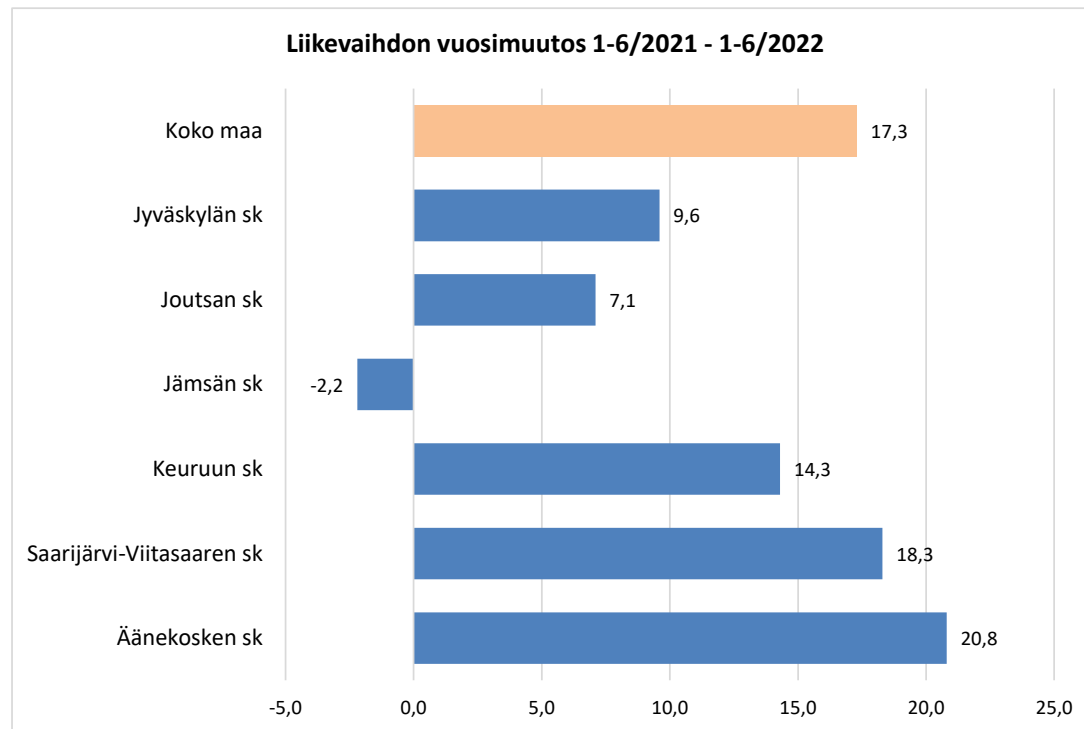
Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

KIBS-klusteriin sisältyvät Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta; Tietopalvelutoiminta; Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta sekä Työllistämistoiminta.

Yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitys seuduilla 2015-2022/Q2

Kuvioissa esiintyvä trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendisarja on puhdistettu kausivaihtelusta ja satunnaisesta vaihtelusta. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä esim. äkillisten suhdannekänteiden aiheuttamien muutosten tulkinta voi muuttua kuukausien kuluessa.

Liikevaihdon ja henkilöstömäärän vuosimuutos seuduilla, %

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

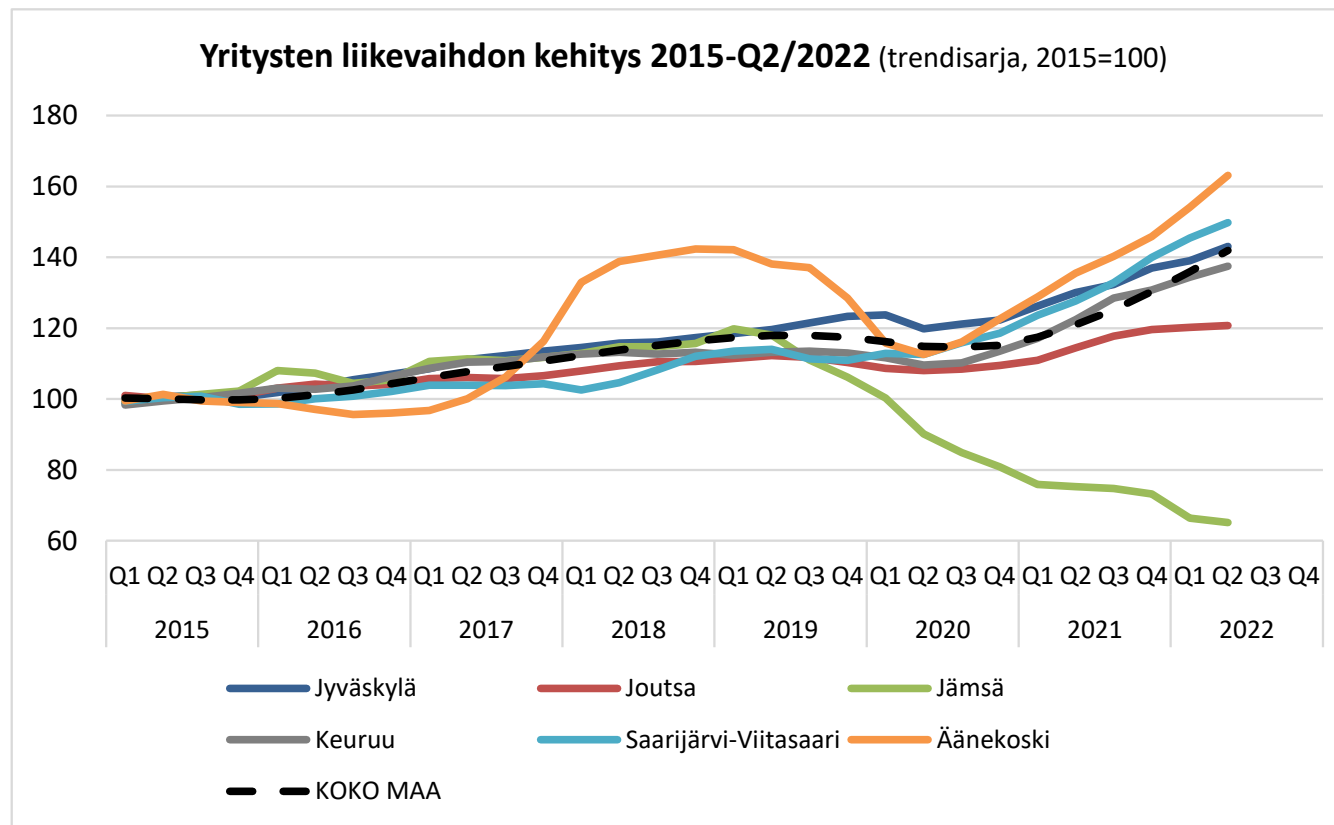
Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yritysten liikevaihto seuduilla

Äänekosken seudulla yritysten yhteenlasketun liikevaihdon kasvu on ollut selvästi koko maata ripeämpää vuoden 2020 jälkipuoliskolta lähtien. Myös Saarijärvi-Viitasaaren, Jyväskylän ja Keuruun seuduilla liikevaihto on ollut hyvässä kasvussa.

Tammi-kesäkuussa 2022 Äänekosken seudun yritysten liikevaihto kasvoi 20,8 % edellisvuodesta ja Saarijärvi-Viitasaaren seudulla yllettiin 18,3 %:n kasvuun. Hieman koko maan kasvusta (17,3 %) jäivät Keuruun 14,3 % ja Jyväskylän seudut 9,6 %.

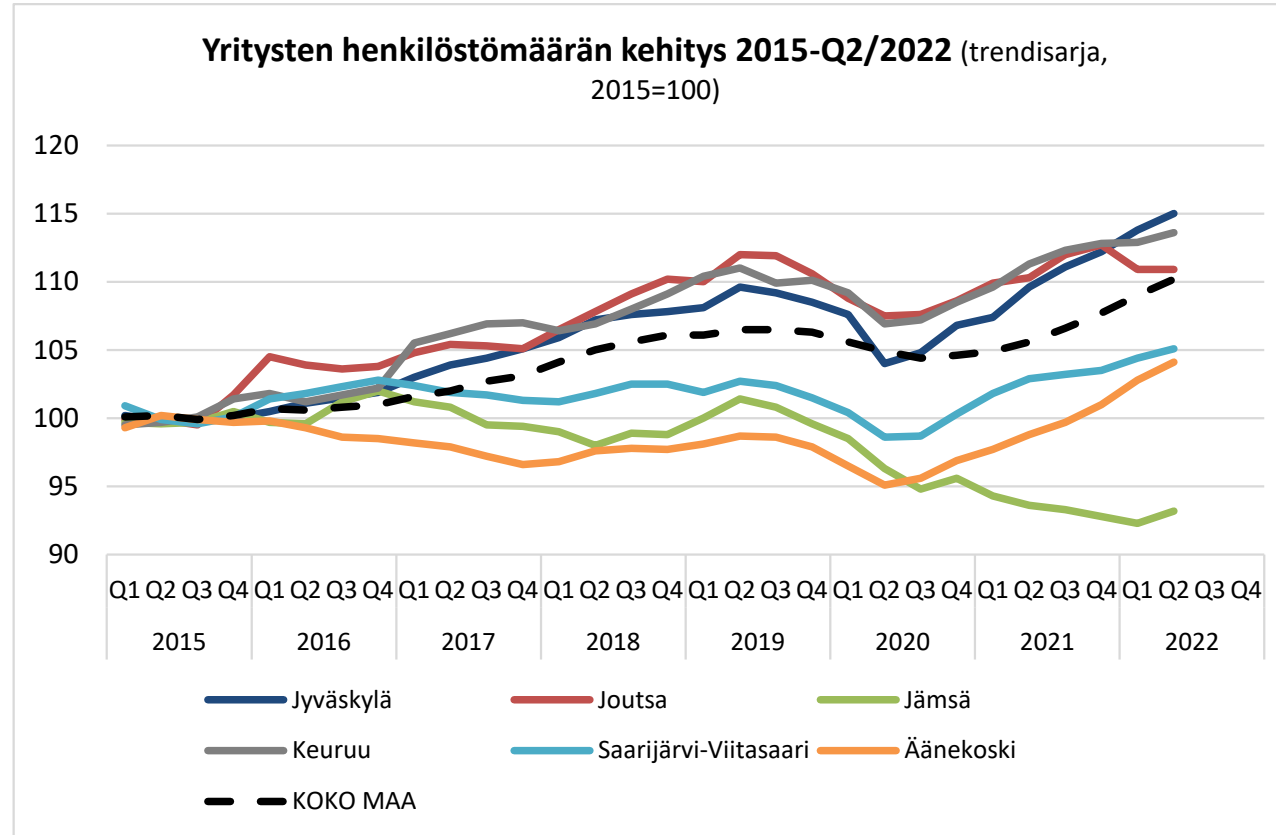
Joutsan seudulla yritysten liikevaihto on jäänyt jälkeen koko maan kehityksestä ja Jämsässä kehitys on ollut edelleen laskusuuntaista – vaikkakin selvästi tasaantuen.

Joutsan seudulla alkuvuoden kasvu oli kuitenkin reipasta, 7,1 % edellisvuodesta. Jämsään kirjattiin pieni 2,2 %:n lasku vuoden takaisesta.

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Keski-Suomen Aikajana III/2022: Yritysten henkilöstömäärä seuduilla

Lähde: Tilastokeskus, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Lisätietoja Keski-Suomen Aikajanasta:

Kirsi Mukkala, Keski-Suomen liitto
kirsi.mukkala@keskisuomi.fi